

KUVATAIDEAKATEMIA 160 VUOTTA
BILDKONSTAKADEMIN 160 ÅR
FINNISH ACADEMY OF FINE ARTS 160 YEARS

TIEDOTUSVÄLINEILLE

Julkaisuvapaa 23.9.2008 klo 15

Kuvataideakatemia
Rehtori Maria Hirvi-Ijäs
Avajaispuhe 23.9.2008
Kuvataideakatemian 160. lukuvuoden avajaiset

Arvoisa ministeri, dear distinguished guests, hyvät opiskelijat ja yliopistokollegio, dear students, bästa studenter, hyvät naiset ja herrat, mina damer och herrar.

Juhlistamme tänään akateemisen lukuvuoden alkua ja Kuvataideakatemian 160-vuotissyntymäpäivää. Juhlistamme samalla paluutamme Taiteen taloon ja omien toimitilojemme uudelleenavaamista. Olemme iloisia siitä, että Kuvataideakatemian kaikki toiminnot on jälleen pysytty kokoamaan samaan osoitteeseen, yhteisiin tiloihin. Lämpimästi tervetuloa!

Vi firar idag Bildkonstakademin 160-åriga verksamhet som den finländska bildkonstens lärosäte genom att inviga det nya akademiska läsåret. Vi vill även välkomna alla till ett nyöppnat Konstens Hus, som åter blir centrum för vår bildkonstundervisning.

We are gathered here today to through the inauguration of the academic year celebrate the 160th birthday of the Finnish Academy of Fine Arts. We are also welcoming all of you to the new opening of our venue, the House of the Arts.

160 vuotta on merkittävä ikä oppilaitokselle suomalaisessa yhteiskunnassa. On muistettava, että Eduskunta vietti juuri 100-vuotisjuhliiaan ja Suomi itsenäisenä valtiona on täyttänyt 90 vuotta. Tämä antaa perspektiiviä ja luo aikakäsitystä sille miten arvokkaana kuvataiteilijoiden läsnäoloa ja koulutusta on pidetty suomalaisessa kulttuurissa ja yhteiskunnassa.

Suomen Taideyhdistys perusti piirustuskoulun vuonna 1848. Toiminta alkoi pienimuotoisena, laajentuen ja muotoutuen vähitellen. Koulun merkitys läpi vuosikymmenten on taidehistoriallisessa mielessä ollut kuitenkin valtaisa. Piirustuskoulun perusajatuksena oli rakentaa kuvataiteilijoiden koulutus eurooppalaiselle 1400-luvulta peräisin olevalle taideakatemiaperinteelle. Tämän perinteen mukaisesti kokeneet kuvataiteilijat työskentelevät rinnakkain tulevien taiteilijoiden kanssa, kehittämällä teknistä osaamista ja taiteellista, visuaalista ajattelua. Tämä perusperiaate pätee vielä tänäkin päivänä.

The Finnish Academy of Fine Arts began as an educational institution in 1848, in a very small scale within the activities of the newly established Finnish Association for Fine Arts. The decision to create a school on the same basis as the European art academies has been working since the Renaissance was crucial for the development of the artistic production in this country. Based on these historical facts, the current situation of the academy is specially challenging. What does it mean to be a contemporary academy of fine arts in a large reformation of the university system in Finland?

Bildkonstakademin är en av de äldsta utbildningsinstitutionerna i Finland. Verksamheten startades i en blygsam skala år 1848 av Finska Konstföreningen och har genom decennierna gett en betydelsefull grund för hela det finländska konstfältet. Principen att fungera som en europeisk konstakademi där det konstnärliga tekniska kunnandet utvecklas sida vid sida med det konstnärliga tänkandet fullföljs även idag. Detta är en väsentlig utgångsprincip nu när vi går in i en ny era genom den nya universitetsreformen.

Kuvataideakatemia elää nyt keskellä murroskautta ollen uuden alun edessä kaikin mahdollisin tavoin. Olemme osa historiallista yliopistouudistusta, joka antaa erittäin suuret mahdollisuudet vahvistaa Kuvataideakatemiaa nykyaikaisen toimijana ja korkeimman kuvataideopetuksen yliopistona.

Kuvataideakatemiassa on kuvataiteen koulutusvastuu. Tämä koulutusvastuu on sekä historiallisessa perspektiivissä että globaalissa nykytilanteessa hyvin tärkeä vastuu. Kuvataiteen merkitys ja rooli on perustavanlaatuinen inhimilliselle toiminnalle missä tahansa kulttuurisessa vaiheessa elämmeikin. Sen hyvin kauaskantoiset vaikutukset ja merkitykset ovat monille vaikeasti hahmotettavissa nykyisessä nopealentoisen ja tulos- ja talousorientoituneen ajattelun todellisuudessa. Ehkä juuri siksi on nyt korostettava, että tärkeintä on antaa taiteen tapahtua siinä muodossa missä kukin aika sen vaatii.

Ainoana kuvataiteen yliopistona Suomessa Kuvataideakatemia vastaa sekä korkeimmasta kuvataiteen opetuksesta että kuvataiteellisesta tutkimuksesta. Kuitenkaan emme toimi tyhjiössä vaan tiiviissä yhteistyössä suomalaisen kuvataidekentän ja moninaisen yliopisto- ja korkeakoulukentän kanssa.

Yhteistyötarpeet pohjautuvat kuvataiteellisen toiminnan ankkurointiin kulttuuriin yleensä ja lähtevät opiskelijoidemme tarpeista mahdollistaa tulevaisuuden taiteen synnyttäminen. Yhteistyö rakentuu konkreettisimmin metropolialueen toimijoiden kanssa, joista erityisesti Helsingin yliopiston kanssa toivomme yhteistyömme tiivistyvän. Kuitenkin on otettava huomioon kuvataiteellisen toiminnan tarpeet valtakunnallisella tasolla ja siinä kasvupohjassa josta tulevaisuuden opiskelijat nousevat.

Opetuksen keskiössä on opiskelija. Tiedämme, että jokainen Kuvataideakatemiasta valmistuva joutuu löytämään oman tapansa toimia taiteilijana. Ei ole valmiita vastauksia sille miten olla tulevaisuuden kuvataiteilija. Pyrimme kuitenkin opetuksessamme antamaan tiedot, taidot, asenteen ja pohjat taiteelliselle suhtautumiselle ja ajattelulle sekä kehittämään yliopistomme kaikkia osia suhteessa kuvataiteen omiin ehtoihin ja muutoksiin.

Kuvataideakatemia ei olisi yliopisto, mikäli toimintaan ei keskeisesti liittyisi myös tutkimus. Kuvataiteellinen tutkimus on kehittyvä ala ja Kuvataideakatemia sen eurooppalainen edelläkävijä. Taiteellinen tutkimus yhdistää taiteellisen toiminnan sitä sanallistavaan teoriaan. Voimme kutsua tätä innovatiiviseksi laboratoriksi. Voimme myös nähdä taiteellisen tutkimuksen taiteen perustoimintana, taiteellisen työn ytimessä olemisena, intentiona pyrkiä jakamaan luova taiteellinen ajattelu laajemman yleisön kanssa.

Kuvataiteen koulutuksessa ja tutkimuksessa on aina sisäänrakennettuna myös kansainvälinen ulottuvuus. Suomalaisen kuvataidekentän maantieteellinen asema ja rajallinen koko laajentavat pakostakin toimintakenttämme kansainväliseksi. Kansainvälisyys tarkoittaa tänä päivänä globaalina

kansalaisena elämistä kaikkine vaatimuksineen ja haasteineen. Tähän kuvataiteilijat usein löytävät innovatiivisimmat menetelmät niin opetuksen, tutkimuksen kuin taiteellisen toiminnankin muodossa.

As the only university responsible of the highest education of fine arts our programs include everything from basic training to artistic research on a PhD level. We have a large national network of cooperation both within the university community as well as in the field of cultural production. Also the amount of international networks, collaborations and artistic projects are increasing as well as the amount of international degree students finding their way to our Academy. The challenge for the future is to find ways to keep up the qualitative teaching and artistic research on a global level. We believe we will be able to do it by keeping the profile clearly articulated, by getting the resources levelled and balanced, being flexible and open for the changes within the artistic practice. And by finding the best possible partners and collaborators.

Det finns inga självklara modeller för hur en samtida konstakademi skall klara av att hålla den kvalitativa standarden på undervisningen och forskningen, särskilt i relation till de utmaningar som hela universitetsväsendet står inför. Vi har tillit till vår specifika profilering, till den nyvinning inom fältet som den konstnärliga forskningen tillför oss men också till att vi i ett vidare perspektiv hittar former av samarbeten som stöder utvecklingen inom vårt ansvarsområde. Detta gäller inom den lokala kontexten såväl som inom den globala sfären – det som står att finna är en skräddarsydd globalitet för just Bildkonstakademin och de värden som verksamheten bär inom sig.

Hyvät naiset ja herrat – Kuvataideakatemia on yliopistollisena akatemiana uuden alun edessä ja juhlistamme sitä tänään yhdessä. Uusi alku on

vertauskuva monella tasolla – taide edellyttää meiltä jatkuvasti uusien asioiden eteen asettumista, uudet opiskelijat tulevat uusien yllättävienkin kysymystensä kanssa, Taiteen talo otetaan nyt uudelleen käyttöömme, uusi yliopistolaki antaa kaikille yliopistoille uuden yhteiskunnallisen ja juridisen aseman.

Uusi kuitenkin nojaa vanhalle, ammentaa kokemuksista, opeista ja näkemyksistä. Uudelleenarviointi kierrättää vanhaa, vanha näyttäytyy uudessa valossa uudelta. Tulemme hyödyntämään omaa 160-vuotista historiaamme myös uudessa tilanteessa.

Haluan tässä osoittaa kiitokset niille kaikille taiteilijoille, nykyisille ja entisille opettajille, jotka ovat ylläpitäneet Kuvataideakatemiaan traditiota ja jotka ovat, jokainen omalla tavallaan, tuoneet tähän traditioon jotain omaa ja erilaista, jotain joka on vahvistanut sitä moninaisuutta ja haasteellista taiteellista ajattelua ja toimintaa josta nykyinen yliopistomme ponnistaa.

Merkkivuoden kunniaksi julkistamme useamman opetukseen ja tutkimukseen liittyvän julkaisun. Julkaisuiden kautta haluamme laajemmin tehdä tunnetuksi ja kertoa niistä erityispiirteistä, joita löytyy kuvataiteellisesta opetuksesta ja tutkimuksesta.

Tulemme myös tällä viikolla julkistamaan taideteoskilpailun, jonka tuloksena tuotamme yhdessä Valtion taideteostoimikunnan kanssa pysyvän, paikkasidonnaisen taideteoksen Taiteen talon yhteyteen. Tämä on yksi tapa vahvistaa läsnäoloamme, ei vain tässä rakennuksessa vaan myös laajemmin tässä kaupunginosassa.

Olemme myös vastaanottaneet onnitteluita, joista olemme hyvin iloisia. Yksi niistä tulee Helsingin SASKIAT ry:ltä, joka on päättänyt jakaa vuosittaisen apurahan Kuvataideakatemiasta valmistuvalle opiskelijalle. Lämpimät kiitokset heille!

Yliopistouudistuksen myötä avautuu myös uusia mahdollisuuksia kehittää yliopistomme rahoitus pohjaa. Suomen valtio on päättänyt kannustaa yliopistoja ulkopuolisen rahoituksen hankinnassa. Perustoiminnan rahoituksen lisäksi valtio tukee ainutkertaisella panostuksella yliopistoja myöntämällä niille lisärahoitusta suhteessa 2:5 yliopiston hankkimaan ulkopuoliseen rahoitukseen. Kuvataideakatemian tukijoilla on nyt hyvin erilainen tilanne kuin Suomen Taideyhdistyksen perustajilla oli 160 vuotta sitten: jokaista tukisummaa kohden valtion osuus on kaksin ja puolin kertainen. Olemme juhluvuoden kunniaksi päättäneet perustaa Kuvataideakatemian juhluvuosirahaston, jonka varoilla haluamme varmistaa kuvataiteen opetuksen ja tutkimuksen jatkuva laadukas kehitys ja näkyvyys Suomessa.

Toivotan kaikille teille hyvää syntymäpäiväjuhlintaa ja hyvää uutta lukuvuotta Kuvataideakatemian yhteisön yhteisessä työskentelyssä kuvataiteen parhaaksi.

Jag önskar er alla en trevlig fortsatt födelsedagsfest och ett gott läsår på Bildkonstakademin.

I wish you all a happy anniversary and a successful academic year in the community of the Finnish Academy of Fine Arts.